

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 506/2017-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Sanákom, advokátska kancelária, Námestie SNP 2, Trnava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 38/2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 466/2014 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 38/2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 466/2014 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 7 000 € (slovom sedemtisíc eur), ktoré je Okresný súd Pezinok povinný vyplatiť jej v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur) a Krajský súd v Bratislave v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Pezinok a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 562,21 € (slovom päťstošesťdesiatdva eur a dvadsaťjeden centov) na účet advokáta JUDr. Tibora Sanáka, advokátska kancelária, Námestie SNP 2, Trnava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 506/2017-25 z 1. augusta 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 38/2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 466/2014.

Sťažovateľka uviedla, že sa žalobou z 3. novembra 2004 domáha proti Psychiatrickej nemocnici Philipa Pinela v Pezinku náhrady škody vo výške 2 500 000 Sk. Konanie dosiaľ nebolo právoplatne skončené, preto podľa nej dochádza k porušeniu označených práv.

Navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1/ Okresný súd Pezinok, v konaní vedenom pod č. k. 4 C 38/2008, porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a pre namietané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.

2/ Krajský súd v Bratislave, v konaní vedenom pod č. k. 2 Co 466/2014, porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a pre namietané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.

3/ [REDAKOVANÉ] priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 20.000 €, ktoré je jej Okresný súd Pezinok povinný vyplatiť v sume 10.000 €, a ktoré je jej Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť v sume 10.000 € a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4/ Okresný súd Pezinok a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť náhradu trov konania [REDAKOVANÉ] v sume 374,81 €... na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. Tibora Sanáka, advokátska kancelária... Trnava do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, vyjadrení účastníkov konania a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 38/2008 a krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 466/2014:

- 8. novembra 2004 bola Okresnému súdu Pezinok doručená žaloba sťažovateľky, ktorou žalovala Psychiatrickú nemocnicu v Pezinku o náhradu škody vo výške 2 500 000 Sk. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 23 C 137/2004;

- 19. januára 2005 Okresný súd Bratislava III, pracovisko Pezinok, uznesením vyzval sťažovateľku, aby v lehote 14 dní odstránila vadu návrhu, doložila potrebný počet rovnopisov;

- 5. apríla 2005 právny zástupca sťažovateľky doručil potrebný počet príloh;

- 4. mája 2005 Okresný súd Bratislava III, pracovisko Pezinok, vyzval sťažovateľku, aby v lehote 14 dní odstránila vadu návrhu, označila presne účastníkov konania;

- 29. júla 2005 právny zástupca sťažovateľky oznámil, že žalovaným je: Fakultná nemocnica s poliklinikou, Ružinovská 6, Bratislava;

- 31. októbra 2005 Okresný súd Bratislava III, pracovisko Pezinok, postúpil vec Okresnému súdu Bratislava II z dôvodu miestnej príslušnosti (Okresnému súdu Bratislava II bol spis doručený 5. decembra 2005);

- 31. januára 2006 Okresný súd Bratislava II vyzval žalovaného, aby deklaroval svoj právny status;

- 6. marca 2006 Fakultná nemocnica s poliklinikou Bratislava, Ružinovská 6, Bratislava, doručila „oznámenie o zmene účastníka konania“ po delimitácii sa agenda vracia na subjekt: Psychiatrická nemocnica Philipa Pinela, Pezinok;

- 7. júna 2006 sudca okresného súdu Bratislava II doručil Krajskému súdu v Bratislave „*nesúhlas s postúpením veci*“;

- 25. septembra 2006 okresnému súdu Bratislava II bolo doručené uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16 NcC 14/06 z 26. júla 2006, ktorým rozhodol, že na konanie vo veci je miestne príslušný Okresný súd Bratislava III (právoplatnosť nadobudlo 3. októbra 2006);

- 9. októbra 2006 bol spis doručený Okresnému súdu Bratislava III. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 24 C 74/2006 a pridelená JUDr. Bartekovi;

- 30. októbra 2006 JUDr. Bartek prípisom adresovaným predsedovi okresného súdu žiadal, aby bola vec pridelená opäť do oddelenia JUDr. Linetovej, ktorá pôvodne nepríslušnosť vyslovila;

- 16. novembra 2006 bola vec pridelená JUDr. Linetovej;

- 16. marca 2007 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe;
- 27. apríla 2007 žalovaný prostredníctvom advokáta [REDAKOVANÉ] doručil vyjadrenie k žalobe ;
- 27. septembra 2007 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom neboli prítomní účastníci ani zákonná sudkyňa;
- 15. januára 2007 okresný súd upovedomil účastníkov, že pojednávanie (24 C 74/2006) nariadené na 22. november 2007 sa odročuje na neurčito (č. l. 78);
- 9. januára 2008 začalo konanie pod sp. zn. 4 C 38/2008;
- 19. marca 2008 bol spísaný úradný záznam o tom, že na základe zmeny rozvrhu práce okresného súdu bol spis prerozdelený JUDr. Špánikovej;
- bolo vydané potvrdenie (č. l. 81), že vec vedená pod sp. zn. 4 C 38/2008 bude pridelená JUDr. Špánikovej;
- 26. septembra 2008 bol spísaný úradný záznam o tom, že v zmysle zmeny rozvrhu práce z 24. septembra 2008 bol spis pridelený JUDr. Priečinskej ako zákonnej sudkyňi;
- 11. júna 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bola sťažovateľka prítomná. Pojednávanie bolo odročené na 15. október 2009;
- 15. októbra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bola sťažovateľka prítomná. Pojednávanie bolo odročené na 11. február 2010;
- 4. februára 2010 žalovaný požiadal o odročenie pojednávania nariadené na 11. február 2010;
- 11. februára 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bola sťažovateľka prítomná. Pojednávanie bolo odročené na 27. máj 2010;
- 3. mája 2010 okresný súd vyzval žalovaného na oznámenie, či trvá na výsluchu svedkov a oznámenie ich mien a adries;
- 10. mája 2010 právny zástupca žalovaného doručil listinné dôkazy;
- 27. mája 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol za sťažovateľku prítomný jej právny zástupca. Pojednávanie bolo odročené na 19. august 2010;
- 17. augusta 2010 ospravedlnila neúčasť na pojednávaní svedkyňa [REDAKOVANÉ];

- 19. augusta 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol za sťažovateľku prítomný jej právny zástupca a boli vypočutí svedkovia. Pojednávanie bolo odročené na 30. november 2010;

- 11. októbra 2010 okresný súd upovedomil účastníkov o zrušení pojednávania nariadeného na 30. november 2010 z dôvodu dovolenky konajúcej sudkyne;

- 27. októbra 2010 bolo doručené vyjadrenie sťažovateľky k výpovediam svedkov;

- 3. júna 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol za sťažovateľku prítomný jej právny zástupca. Pojednávanie bolo odročené na neurčito;

- 13. júna 2011 bolo doručené vyjadrenie sťažovateľky k výpovediam svedkov;

- 5. augusta 2011 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky na oznámenie mien a adries svedkov;

- 17. augusta 2011 právny zástupca sťažovateľky reagoval na výzvu okresného súdu;

- 17. októbra 2011 okresný súd vyzval žalovaného, aby oznámil, či navrhnutí svedkovia sú jeho zamestnancami;

- 6. decembra 2011 okresný súd opätovne vyzval žalovaného, aby oznámil, či navrhnutí svedkovia sú jeho zamestnancami;

- 23. decembra 2011 žalovaný oznámil konajúcemu súdu žiadané informácie;

- 25. apríla 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol za sťažovateľku prítomný jej právny zástupca a boli vypočutí svedkovia. Pojednávanie bolo odročené na 26. september 2012;

- 17. mája 2012 bolo doručené vyjadrenie sťažovateľky k výpovediam svedkov;

- 22. mája 2012 bolo doručené vyjadrenie žalovaného;

- 24. mája 2012 právny zástupca sťažovateľky navrhol vypočuť svedkov;

- 26. septembra 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol za sťažovateľku prítomný jej právny zástupca a bol vypočutý svedok. Bola nariadená ohliadka v psychiatrickej nemocnici na 8. október 2012. Pojednávanie bolo odročené na neurčito;

- 7. októbra 2012 bola spísaná zápisnica z ohliadky;

- 8. októbra 2012 právny zástupca sťažovateľky doručil návrh na doplnenie dokazovania;

- 22. októbra 2012 právny zástupca sťažovateľky požiadal okresný súd, aby v dňoch od 14. do 23. decembra 2012 a od 23. februára do 3. marca 2013 nenariad'oval pojednávania;

- 24. januára 2013 žalovaný doručil návrh na odročenie pojednávania nariadeného na 6. marec 2013;

- 29. januára 2013 okresný súd upovedomil účastníkov, že pojednávanie nariadené na 6. marec 2013 sa odročuje na 22. máj 2013;

- 22. mája 2013 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka ani jej právny zástupca neboli prítomní a pojednávanie bolo odročené na 27. september 2013;

- 27. septembra 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol za sťažovateľku prítomný jej právny zástupca a bol vypočutý svedok. Pojednávanie bolo odročené na 15. január 2014 s tým, že budú predvolaní ďalší svedkovia;

- 15. januára 2014 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol za sťažovateľku prítomný jej právny zástupca a boli vypočutí dvaja svedkovia. Pojednávanie bolo odročené na 7. marec 2014;

- 6. februára 2014 bolo doručené podanie žalovaného – návrh na zamietnutie žaloby;

- 13. februára 2014 bolo doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľky – záverečné vyjadrenie;

- 7. marca 2014 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol za sťažovateľku prítomný jej právny zástupca. Okresný súd rozhodol rozsudkom tak, že žalobu zamietol;

- 4. apríla 2014 zákonný sudca požiadal predsedu okresného súdu o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku. Lehota bola predĺžená do 23. apríla 2014;

- 15. mája 2014 sťažovateľka doručila okresnému súdu odvolanie proti rozsudku zo 7. marca 2014;

- 22. mája 2014 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k odvolaniu sťažovateľky;

- 9. júna 2014 žalovaný doručil vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľky;

- 1. júna 2014 bol spis doručený Krajskému súdu v Bratislave a vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 2 Co 466/2014;

- 27. septembra 2017 krajský súd rozhodol rozsudkom tak, že potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Na výzvu ústavného súdu k prijatej sťažnosti predseda okresného súdu v podaní sp. zn. Spr. 3159/2017 doručenom ústavnému súdu 22. septembra 2017 oznámil:

„... súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol dňa 07.03.2014 rozsudkom, proti ktorému bolo podané odvolanie. Vec sa nachádza na Krajskom súde v Bratislave od 10.06.2014. K jednotlivým úkonom súdu prvej inštancie, ako aj k prípadným priesťahom v konaní sa preto nemôžem bližšie vyjadriť, nakoľko disponujeme iba náhradným spisom. Sudca, ktorý vec rozhodol je momentálne dočasne pridelený na Krajský súd v Bratislave. Sudkyňa, ktorej bola vec ako neprávoplatne skončená pridelená dňa 01/05/2017, vo veci nekonala, preto nemá zmysel, aby sa ku sťažnosti vyjadrovala.“

Na výzvu ústavného súdu sa k prijatej sťažnosti vyjadril aj predseda krajského súdu v podaní sp. zn. 1 SprV/273/2017 doručenom ústavnému súdu 22. septembra 2017:

«JUDr. Mária Hajdínová (predsedníčka senátu 15 Co, pozn.) vo svojom vyjadrení uviedla... Po rozsiahlom dokazovaní súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 4C/38/2008-242 zo dňa 07.03.2014, žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania. V dôsledku podaného odvolania žalobkyňou bola vec predložená Krajskému súdu v Bratislave dňa 12.06.20)4 a bola jej pridelená sp. zn. 2Co/466/2014...

... v senáte 2Co, 2NcC, 2CoD (pôvodne 16 CoD), 2CoPr, 20CoP, pôsobila od roku 2011 do 30.04.2017. Senát vybavoval a vybavuje všetku agendu patriacu do civilného konania. Osobitne poručenská agenda patrila a patrí medzi veci, v ktorých súd musel a musí dodržať výnimočnú rýchlosť pri rozhodovaní a z tohto dôvodu poručenské veci mali prednosť pred vecami, v ktorých súd musel zachovať (len) primeranú rýchlosť, osobitnú rýchlosť, pri rozhodovaní. Na tomto mieste považovala za potrebné uviesť, že od roku 2012 popri bežnom (vysokom) nápade občianskoprávných vecí do senátu 2Co (ale aj do ostatných senátov občianskoprávneho kolégia) bolo predložených len od jednej spoločnosti (POHOTOVOSŤ, s.r.o.) veľmi veľa vecí na rozhodnutie o námietke zaujatosti (pred vydaním rozhodnutia, ktoré by bolo napadnuté odvolaním), ale aj na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniam a rozsudkom. Ustanovenie § 16 ods. 1 Zákona č. 99/1963 Zb. v znení účinnom v rozhodnom čase - Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ukladalo nadriadenému súdu rozhodnúť o námietke zaujatosti do 10 dní od predloženia veci; okrem toho popri bežnom nápade vecí od februára 2014 napadalo do tohto senátu

(ale aj ostatným senátom občianskoprávneho kolégia) na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniam a rozsudkom vo vzťahu k tomu istému žalovanému: Slovenská republika - Národná banka Slovenska. Všetko sa to dialo bez akejkoľvek zmeny v personálnom obsadení súdu sudcami, vyššími súdnymi úradníkmi (nemožno opomenúť prípadné zdravotné ťažkosti sudcu, do senátu prideleného vyššieho súdneho úradníka, nutnosť a časovú náročnosť na ich odstránenie). Tieto skutočnosti výrazným spôsobom predĺžili čas na poskytnutie právnej a súdnej ochrany stranám sporu (aj) v predmetnej právnej veci. Na tomto mieste predsedníčka senátu dodala, že senát mal porovnateľné výkony s ostatnými senátmi občianskoprávneho kolégia. V podrobnostiach odkázala na podrobné mesačné výkazy.

Senát, ale aj všetky ostatné senáty občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, podľa jej slov nestíhali vybavovať priebežný mesačný nápad, nieto ešte popri tom veci napadnute skôr. Podľa jej názoru všetkým tým, osobitne viacnásobnou zmenou v zložení senátu 2Co/466/2014, počtom nevybavených vecí napadnutých skôr, sa predĺžil primeraný čas na prípravu na rozhodnutie a samotné rozhodnutie (aj) v predmetnej právnej veci.

Dodatkom č. 5 Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na rok 2017 bol vytvorený nový senát 15Co, 15NcC, 15CoPr, 15CoD, 15CoSr, 15CoP v zložení JUDr. Mária Hajdínová, JUDr. Silvia Wallerová, JUDr. Eva Mészárosová. Nevybavené veci, v ktorých bola referujúcim sudcom do 30.04.2017, boli prerozdelené v pomere 1:99 a senát začal pracovať s celkovým počtom 133 nevybavených vecí. Právna vec vedená pod sp. zn. 2Co/466/2014 bola pridelená na vybavenie senátu 15Co a od 01.05.2017 jej referujúcim sudcom je JUDr. Silvia Wallerová. Uviedla, že po naštudovaní veci všetkými tromi členmi senátu je vec pripravená na rozhodnutie dňa 27.09.2017.

Vec vedenú na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Co/466/2014 (na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/38/2008) považuje za skutkovo a právne, časovo, veľmi náročnú už len pri riešení základu nároku sťažovateľky (či jej možno náhradu škody priznať). Senát pri príprave veci na rozhodnutie sa podrobne zaoberal skutkovými dôvodmi uvádzanými sťažovateľkou v odvolaní, vo vyjadrení žalovaného k odvolaniu, ktorý v priebehu celého konania na súde prvej inštancie, na odvolacom súde, nesúhlasil so žalobou, popiera základ jej nároku, a následne pri vecnom prieskume napadnutého

rozsudku súdu prvej inštancie vychádzal zo skutočností vyplývajúcich zo spisu, zo skutkových a právnych dôvodov predložených stranami sporu, nimi označených a predložených dôkazov, svedeckých výpovedí, či súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodil správne skutkové závery a vec rozhodol právne správne.

Záverom dodala, že vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody považuje nečinnosť odvolacieho súdu za nečinnosť vyvolanú objektívnymi dôvodmi...

JUDr. Silvia Walterová, referujúca sudkyňa k sťažnosti uviedla, že právna vec sp. zn. 2Co/466/2014 jej bola pridelená dňa 01.05.2017 na základe Dodatku č. 5 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na rok 2017, pričom uviedla, že v predmetnej právnej veci je stanovený termín verejného vyhlásenia rozsudku na deň 27.09.2017.»

K oznámeniu okresného súdu a vyjadreniu krajského súdu doručila sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 5. októbra 2017, v ktorom uviedla:

„... predseda Krajského súdu v Bratislave JUDr. Ľuboš Sádovský, sudkyňa JUDr. Mária Hajdínová a ani JUDr. Silvia Walterová neuviedli žiadne také významné skutočnosti, ktoré by Krajský súd v Bratislave zbavovali zodpovednosti za prieťahy v konaní.

Je neprípustné aby kvôli organizačným problémom Krajského súdu v Bratislave trpeli účastníci konania, predovšetkým žalobkyňa, ktorá bola činnosťou žalovaného (Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela) veľmi poškodená a nachádza sa vo veľmi zlom stave.

K vyjadreniu podpredsedníčky Okresného súdu Pezinok JUDr. Zuzany Lapšanskej zo dňa 18.09.2017, č. Spr. 3159/2017 nezaujímam žiadne stanovisko, nakoľko JUDr. Zuzana Lapšanská uviedla, že sa nemôže k veci bližšie vyjadriť a zdôvodniť podiel Okresného súdu Pezinok na prieťahoch v konaní.

S potešením môžem konštatovať, že doručenie výzvy Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.08.2017 č. III. ÚS 506/2017-30 na Krajský súd v Bratislave dňa 06.09.2017 spôsobilo, že Krajský súd v Bratislave v priebehu piatich dní poslal môjmu zástupcovi JUDr. Tiborovi Sanákovi vyjadrenie žalovaného zo dňa 05.06.2014 k môjmu

odvolaniu 12.05.2014 s tým, že máme možnosť sa k vyjadreniu žalovaného vyjadriť v lehote 10 dní od doručenia tohto vyjadrenia.

Príslušná výzva Krajského súdu v Bratislave na zaslanie vyjadrenia bola doručená JUDr. Tiborovi Sanákovi dňa 25.09.2017, takže Krajský súd v Bratislave vôbec nečakal na uplynutie 10 dňovej lehoty na vyjadrenie a termín verejného vyhlásenia rozsudku na deň 27.09.2017 bol vykonaný ešte pred doručením môjho vyjadrenia k vyjadreniu žalovaného.“

Účastníci konania pred ústavným súdom súhlasili s tým, aby ústavný súd upustil od verejného ústneho pojednávania vo veci, ústavný súd preto podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania upustil, pretože od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 38/2008 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 466/2014 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

Predovšetkým ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na celkový priebeh namietaného konania vedeného okresným súdom ako súdom prvej inštancie a krajským súdom ako odvolacím súdom zohľadňujúc judikatúru ESLP (rozsudok vo veci *Kiš v. Slovenská republika* z 13. 10. 2009 o sťažnosti vedenej pod č. 3673/05; rozsudok vo veci *Gajdoš v. Slovenská republika* z 26. 6. 2009 o sťažnosti vedenej pod č. 19304/04; rozsudok *Frigo vs. Slovenská republika* z 8. 10. 2013 o sťažnosti vedenej pod č. 16111/11), ako aj vlastnú rozhodovaciu činnosť (napr. III. ÚS 43/2015, I. ÚS 123/2015, I. ÚS 170/2017) je vec potrebné hodnotiť v súvislosti s posudzovaním zbytočných priet'ahov v konaní ako jeden celok.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, v ktorej predmetom konania je náhrada škody, ústavný súd konštatuje, že preskúmané konanie nie je po právnej stránke zložitú, ide o vec patriacu do štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Potreba vykonať v konaní znalecké dokazovanie však svedčí o istej miere faktickej zložitosti.

2. Pri hodnotení podľa kritéria, ako sa správala samotná sťažovateľka v namietanom konaní, ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa z jedenástich nariadených pojednávaní osobne alebo prostredníctvom právneho zástupcu zúčastnila desiatich. Okresný súd sa k prijatej sťažnosti nevyjadril vôbec. Krajský súd uviedol, že vec považuje za skutkovo a právne

náročnú, vo vyjadrení však neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mali byť pripísané na ťarchu sťažovateľky a nezistil ich ani ústavný súd.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že sťažovateľka podala Okresnému súdu Bratislava III, pracovisku Pezinok, žalobu ešte 8. novembra 2004. Tento okresný súd jeden rok zisťoval podmienky konania a v roku 2005 postúpil vec Okresnému súdu Bratislava II z dôvodu miestnej príslušnosti. Po „*nesúhlase s postúpením*“ Okresného súdu Bratislava II o príslušnosti rozhodoval krajský súd, ktorý uznesením z 26. júla 2006 rozhodol tak, že na konanie je miestne príslušný pôvodný súd (Okresný súd Bratislava III, pracovisko Pezinok). V období od 8. novembra 2004 do 3. októbra 2006 (23 mesiacov), keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie krajského súdu, nebol vo veci urobený žiadny úkon smerujúci k meritórnemu rozhodnutiu veci (od 5. decembra 2006 do 9. októbra 2006 sa vec nachádzala na Okresnom súde Bratislava II).

Okresnému súdu Bratislava III, pracovisku Pezinok, bol po rozhodnutí o miestnej príslušnosti krajským súdom spis doručený 9. októbra 2006. Od tohto dátumu po pojednávanie 11. júna 2009 (32 mesiacov) bol okresný súd nečinný.

Vzhľadom na to, že v petite sťažnosti sťažovateľka namietala prietahy len v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 38/2008, ktoré začalo 9. januára 2008, ústavný súd posudzuje obdobie nečinnosti okresného súdu vzniknuté po tomto termíne. Od 9. januára 2008 do 11. júna 2009 bol okresný súd nečinný 16 mesiacov.

V období od 19. augusta 2010 do 3. júna 2011 (9 mesiacov), od 23. decembra 2011 do 25. apríla 2012 (4 mesiace) nebol vo veci urobený žiadny úkon smerujúci k rozhodnutiu veci. Meritórne okresný súd rozhodol 7. marca 2014 tak, že žalobu zamietol. Po doručení odvolania sťažovateľky bola vec 1. júna 2014 postúpená krajskému súdu, kde bola vedená pod sp. zn. 2 Co 466/2014. Do dňa podania sťažnosti sťažovateľky ústavnému súdu 26. mája 2017 (35 mesiacov) krajský súd meritórne nerozhodol.

Okresný súd a krajský súd boli teda spolu nečinné viac ako 5 rokov.

V súvislosti s argumentáciou predsedu krajského súdu k sťažnosti ústavný súd konštatuje, že tieto argumenty ospravedlňujúce nečinnosť krajského nemohol akceptovať a v súvislosti s uvedeným poukazuje na svoju predchádzajúcu štandardnú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezavádzajú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda boli porušené, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka žiadala priznať jej finančné zadosťučinenie v sume 20 000 €.

Vzhľadom na okolnosti veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, ako aj vzhľadom na povahu veci považuje za primerané vo výške 7 000 €.

Ústavný súd podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním v konaní

pred ústavným súdom advokátom JUDr. Tiborom Sanákom, ktoré si uplatnila v sume 562,21 €.

Úhradu priznal za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2017 (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie z 2. októbra 2017) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 147,33 €, spolu s režijným paušálom 3 x po 8,84 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

JUDr. Sanák, ktorý sťažovateľku zastupuje, je platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto patrí sťažovateľke náhrada trov právneho zastúpenia zvýšená o 20 %.

Úhrada trov konania bola tak priznaná v celkovej sume 562,21 €.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet advokáta (§ 31a zákona o ústavnom súde) podľa bodu 3 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2017